

pretenții

ROMÂNIA
TRIBUNALUL NEAMȚ
SECȚIA I CIVILĂ

DECIZIA CIVILĂ NR. 79/AC
Ședința publică din data de 23.03.2012

Pe rol se află soluținarea apelului formulat de **reclamantul HO**, domiciliat în municipiul PN, str..., împotriva sentinței civile nr. 3145 din 06.06.2011 pronunțată de Judecătoria Piatra Neamț, în contradictoriu cu **intimații-pârâți MA**, domiciliat în municipiul PN, b-dul D, nr. 33-34, județul X, **SV**, domiciliat în municipiul PN, b-dul D, nr. 9, bl. 17, ap. 10, județul X, **BM**, domiciliat în municipiul PN, b-dul D, nr. 66, bl. 11, ap. 45, județul X, **Ministerul Administrației și Internelor**, cu sediul în București, str. Piața Revoluției, nr. 1A, sector 1, **Inspectoratul de Poliție Județean Neamț**, cu sediul în municipiul Piatra Neamț, str. Eroilor, nr. 16, județul Neamț și **Statul Român – reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice**, cu sediul în București, str. Apollodor, nr. 17, sector 5.

Dezbaterile asupra fondului cauzei au avut loc în ședința publică din 16.03.2012, prezența și susținerile părților fiind consemnate în încheierea din acea dată, ce face parte integrantă din prezenta, pronunțarea fiind amânată pentru astăzi 23.03.2012.

S-au declarat dezbaterile închise, după care,

TRIBUNALUL

Prin sentința civilă nr. 3145 din 06.06. 2011 pronunțată de Judecătoria Piatra Neamț au fost respinse excepția netimbrării acțiunii și excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de pârâtul Ministerul Administrației și Internelor. Totodată a fost admisă excepția lipsei calității procesuale pasive a Ministerului Economiei și Finanțelor și a Inspectoratului de Poliție Județean Neam fiind astfel respinsă acțiunea față de acești pârâți pe acest considerent.

Acțiunea formulată de reclamantul HO în contradictoriu cu pârâții MA, SV, BM și Ministerul Administrației și Internelor a fost respinsă ca nefondată.

În motivare, prima instanță a reținut că prin acțiunea înregistrată inițial pe rolul Tribunalului Neamț, la data de 25.05.2005, completată ulterior, **reclamantul HO a chemat în judecată pe pârâții: MA, SV, BM, Statul Român prin Ministerul Economiei și Finanțelor, Ministerul Administrației și Internelor și Inspectoratul de Poliție Județean Neamț**

solicitând ca aceștia să fie obligați să-i plătească suma totală de 450. 000 lei (4.500.000.000 lei vechi) cu titlu de daune morale.

A precizat că pârâții, persoane fizice, în calitate lor de foști ofițeri în cadrul Departamentului Securității Statului, i-au violat secretul corespondenței și i-au interceptat convorbirile telefonice, îngrădindu-i drepturile constituționale, atingându-i demnitatea, lezându-i onoarea, cinstea, prestigiul și reputația de **medic primar - șef de secție**, producându-i o suferință psihică imensă prin arestarea și **condamnarea la o pedeapsă de 3 ani și 6 luni închisoare potrivit sentinței penale nr. 1413 din 16.12.1985 a Judecătoriei Piatra Neamț, condamnare pentru care a fost reabilitat ulterior, prin sentința penală nr. 117 din 30.11.1997 a Tribunalului Neamț.** A mai subliniat faptul că, a formulat o plângere penală împotriva celor trei foști ofițeri, însă prin Rezoluția din 14. 04. 2003 pronunțată de Parchetul Militar Bacău, în dosarul nr. xx, s-a dispus neînceperea urmăririi penale, ca urmare a împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale.

Pârâții MA și SV, prin întâmpinare, dar și pârâțul BM, oral, au invocat excepțiile prescripției și netimbrării acțiunii, iar pe fond, au solicitat respingerea acțiunii, arătând că nu există un raport de cauzalitate între **interceptarea corespondenței și a convorbirilor telefonice a reclamantului din perioada 1978-1989 și, condamnarea penală pe care acesta a suportat-o, că au acționat în baza unor ordine și instrucțiuni administrative pe care erau obligați să le respecte**, în cadrul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, urmărirea desfășurată de ei în ceea ce-l privește pe reclamant vizând prevenirea unor infracțiuni contra securității statului.

Ministerul Administrației și Internelor și Inspectoratul de Poliție Județean Neamț, au invocat lipsa calității procesuale pasive, arătând că Poliția Română a luat ființă prin Legea nr. 218 din 2002. Separat, Ministerul Administrației și Internelor a invocat necompetența materială a tribunalului în soluționarea prezentei acțiuni civile.

La rândul lui, Ministerul Economiei și Finanțelor a susținut pe cale de excepție faptul că, nu are calitate procesuală pasivă, deoarece nu răspunde pentru faptele altor instituții și persoane fizice.

Inițial, **prin sentința civilă nr. 134 din 17.03.2006, Tribunalul Neamț** a respins excepțiile netimbrării, necompetenței materiale, prescripției și a lipsei calității procesuale pasive a Ministerului Administrației și Internelor. A admis excepția lipsei calității procesuale pasive a Ministerului Economiei și Finanțelor și a Inspectoratului de Poliție Județean Neamț. Pe fond, a admis în parte acțiunea și i-a obligat pe pârâții persoane fizice, în solidar cu Ministerul Administrației și Internelor, să plătească reclamantului **suma de 200.000 lei cu titlu de daune morale**, la care s-au adăugat 300 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

S-a motivat pe de o parte că, tribunalul este competent material să judece, întrucât litigiul se afla în curs de soluționare la data schimbării competenței, iar pe de altă parte că, acțiunea nu trebuia timbrată deoarece vine dintr-o cauză penală și că dreptul de a acționa în materie civilă s-a născut abia la data de 14.04.2005 când, s-a dispus neînceperea urmăririi penale, latura civilă neputând fi rezolvată. Totodată s-a reținut și că pârâții, persoane

fizice, nu au fost angajații Ministerului Finanțelor ci ai pârâtului Ministerul de Interne, continuat de Ministerul Administrației și Internelor și că, Inspectoratul Județean de Poliție a fost citat greșit, prin intermediul Ministerului Administrației și Internelor, față de care este subordonat.

În ceea ce privește fondul cauzei s-a motivat că, **pârâții, persoane fizice, în calitatea lor de angajați ai fostei Securități, ar fi efectuat acte de urmărire informativă nelegale, ce au constituit apoi acte de urmărire penală, finalizate prin condamnarea reclamantului la o pedeapsă de 3 ani și 6 luni închisoare, în baza sentinței penale nr. 1413 din 16.12.1985 a Judecătoriei Piatra Neamț.**

Pornind de la această hotărâre, ulterior, **prin sentința penală nr. 117 din 30.10.1997, Tribunalul Neamț l-a achitat pe reclamant pentru luare de mită și a încetat procesul penal pentru săvârșirea infracțiunii de primire de foloase necuvenite**, din considerentele ei rezultând fără echivoc că, achitarea penală a reclamantului ar fi fost impusă de alte rațiuni decât cele legale și că, s-a constatat astfel o legătură de cauzalitate între faptele pârâților persoane fizice și condamnarea nelegală a reclamantului care a suportat suferințe imense, de ordin psihic și afectiv, fiindu-i lezată onoarea, demnitatea și prestigiul profesional de medic și de șef de secție.

Apelurile formulate de pârâții persoane fizice și de pârâtul Ministerul Administrației și Internelor, au fost admise prin decizia nr. 262 din 13.12.2006 a Curții de Apel Bacău, hotărâre ce a schimbat parțial sentința, respingând ca nefondată acțiunea. Pentru a hotărî astfel s-a reținut faptul că nu s-a dovedit existența unui raport de cauzalitate, necesar între activitatea desfășurată de pârâți, în calitate de angajați la Departamentul Securității Statului și condamnarea penală suportată de reclamant și că, activitatea lor ar fi determinat și contribuit la cauzarea prejudiciului moral invocat.

Prin Decizia nr. 6381 din 4.10.2007, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul reclamantului și a casat deciziile atacate, trimițând cauza la Judecătoria Piatra Neamț spre competență soluționare, cu motivarea că litigiile civile sub 500.000 lei sunt date judecătoriei în primă instanță spre soluționare ca și competență materială.

În rejudecare, prin sentința civilă nr. 4285 din 7.11.2008, Judecătoria Piatra Neamț a respins ca fiind prescrisă acțiunea formulată de reclamant în contradictoriu cu pârâții, persoane fizice și cu pârâtul Ministerul Administrației și Internelor și pentru lipsa calității procesuale pasive în ceea ce privește pe pârâtul Ministerul Finanțelor Publice. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că dreptul la acțiune al reclamantului s-a născut după adoptarea Constituției din 1989 și că, pârâții au fost angajații Departamentului Securității Statului, nefiind prepușii Ministerului Finanțelor Publice.

Apelul reclamantului a fost admis prin decizia nr. 198 din 10.11.2009 a Tribunalului Neamț, hotărâre ce a desființat sentința civilă menționată mai sus, decizie care a trimis cauza spre rejudecare, cu motivarea că dreptul la acțiune s-a născut abia la data de **28.10.2003 când, reclamantul a luat cunoștință de numele pârâților, persoane fizice, din actele cu caracter informativ puse la dispoziție de arhiva C.N.S.A.S.**

În continuare, recursurile introduse de pârâți au fost respinse ca nefondate, iar aderarea pârâtului Inspectoratul de Poliție al Județului Neamț, la recursul pârâtului Ministerul Administrației și Internelor a fost respinsă ca inadmisibilă, prin decizia nr. 511 din 26.04.2010 pronunțată de Curtea de Apel Bacău. Pentru a dispune astfel instanța de control judiciar a reținut că, acțiunea a fost introdusă în termenul de prescripție de 3 ani, termen socotit de la 14.04.2005 când a fost dată Rezoluția de neîncepere a urmăririi penale de către Parchetul Militar Bacău și că, aderarea la o cale de atac este specifică doar apelului.

Cererile de contestație în anulare și de revizuire, introduse de cei trei pârâți, persoane fizice, împotriva deciziei civile menționate mai înainte, au fost respinse, ca nefondată, prin decizia nr. 1413 din 24.11.2010 și ca inadmisibilă, prin decizia nr. 1211 din 27.10.2010, ambele fiind pronunțate de Curtea de Apel Bacău. Pentru a dispune în acest mod s-a reținut pe de o parte faptul că, nu sunt evidențiate motivele de contestație în anulare potrivit art. 317 și art. 318 Cod procedură civilă, iar pe de altă parte că, prin decizia civilă revizuită nu s-a evocat fondul.

În rejudecare, cauza a fost reînregistrată pe rolul Judecătoriei Piatra Neamț, la data de 6.01.2011, sub nr. XXXX

Excepția netimbrării a fost soluționată prin trimitere la dispozițiile art. 15 lit. o din Legea nr. 146 din 1997, privind taxele de timbru, care statuează în sensul că, sunt scutite de la plata taxelor judiciare de timbru acțiunile pentru daune materiale și morale decurgând din cauze penale, așa cum este și acțiunea de față, motiv pentru care, excepția invocată de pârâți a fost respinsă pe acest considerent.

Calitatea procesuală pasivă a pârâtului Ministerul Administrației și Internelor a fost reținută întrucât, pârâții (persoane fizice) au avut calitatea de prepușii ai fostului Minister de Interne, a cărui personalitate este continuată în prezent de Ministerul Administrației și Internelor.

Referitor la pârâtul Ministerul Economiei și Finanțelor și Inspectoratul Județean de Poliție Neamț, aceștia nu au nici un raport de drept material cu reclamantul și cu pârâții din prezenta cauză, deoarece pârâții, persoane fizice, nu au fost angajații Ministerului Economiei și Finanțelor și Inspectoratul Județean de Poliție Neamț a fost greșit citat în proces, datorită existenței pârâtului Ministerul Administrației și Internelor, față de care este subordonat.

Excepția prescripției dreptului la acțiune a fost irevocabil înlăturată prin decizia civilă nr. 198 din 10.11.2009 a Tribunalului Neamț și decizia nr. 511 din 26.04.2010 a Curții de Apel Bacău astfel că acest aspect nu mai poate fi reluat în discuție.

Pe fond, acțiunea civilă a fost apreciată ca neîntemeiată. S-a reținut că, reclamantul nu a dovedit faptul că a fost condamnat penal pentru deschiderea corespondenței și ascultarea convorbirilor telefonice, activitatea informativă desfășurată de pârâții persoane fizice, în calitate de ofițeri ai fostei Securități, având drept scop verificarea încălcării legii în ceea ce

privește securitatea statului și nu urmărirea penală pentru infracțiuni de luare de mită și primirea de foloase necuvenite.

Prima instanță a motivat faptul că, din actele dosarului a rezultat că **reclamantul și soția sa se aflau sub observația Securității încă din anii 1972 – 1973, datorită deplasărilor în străinătate și a intenției lor nedisimulate de a rămâne în Occident, situații care nu au avut nicio legătură cu trimiterea în judecată a reclamantului pentru luare de mită și primirea de foloase necuvenite.**

Faptul că după 1989, martorii care au dat declarații în dosarul penal al reclamantului și-au schimbat depozițiile nu reprezintă o dovadă că activitatea informativă licită sau ilicită a Securității ar fi determinat condamnarea penală a reclamantului, motiv pentru care acțiunea în daune a fost respinsă ca nefondată.

Împotriva sentinței civile nr. 3145/06.06.2011 a Judecătoriei Piatra Neamț a declarat apel reclamantul HO, înregistrat pe rolul acestei instanțe sub nr. XXXX, fiind indicate ca motive de nelegalitate și netemeinicie următoarele:

Instanța de fond a făcut o insuficientă verificare a situației de fapt astfel cum rezultă și din actele dosarului. A dovedit că statul român a organizat un sistem represiv și abuziv, folosindu-l împotriva drepturilor și libertăților fundamentale, constituționale, garantate în ceea ce-l privește și anterior anului 1989. Și după acest moment, statul român a ocrotit, protejat pe de o parte, prin nereglementare, iar pe de altă parte, prin nesancționare, sistemul statal anterior anului 1989. Solicitarea de relații de la autoritățile implicate s-a soldat cu un răspuns tardiv, trunchiat ori contradictoriu, până la momentul când a decis să sesizeze Parchetul militar.

Faptul că a fost victima unei represiuni penale, dar și a unei persecuții politice rezultă din urmărirea și din înscenarea căreia i-a căzut victimă. Se constată o lipsă de interes și de voință din partea statului român, de a se integra în lumea statelor democratice care-și asumă trecutul, iar autorii abuzurilor, a crimelor, răspund fără a fi invocate diferite reglementări protecționiste.

Apelantul reclamant a criticat hotărârea primei instanțe pe care o apreciază ca fiind o însușire a hotărârilor pronunțate anterior, superficială și fără o analiză profundă a aspectelor deduse judecății. Astfel, datorită presiunilor efectuate de Securitate prin reprezentanții săi pârâții, asupra organelor de miliție de la acea vreme și asupra sistemului judiciar s-a procedat la arestarea, condamnarea și purtarea sa prin diferite locuri de detenție, începând cu Piatra Neamț, apoi Bacău, Răhova, Tulcea, Chitila și subunitățile din Delta, respectiv Periprava și Salcia.

Intimații pârâți nu au fost simple unelte ale sistemului Securității, ei au fost decidenți adevărați în materie de persoane, cu funcții importante de răspundere și de conducere la acea vreme. Invocarea ordinului superiorului este irelevantă câtă vreme urmărirea sa este dovada activității represive a statului totalitar prin reprezentanții Securității, în slujba căreia intimații pârâți au fost bine remunerați.

Ancheta efectuată în dosarul nr.xx a scos la iveală conduita intimărilor pârâți a căror tragere la răspundere penală nu a mai fost posibilă întrucât a intervenit prescripția răspunderii. Chiar dacă trecerea timpului i-a ajutat să scape de răspunderea penală, aceștia trebuie să răspundă civil.

Indiferent care sunt susținerile intimărilor pârâți, poate fi angajată răspunderea comitentului ca o consecință a prejudiciilor cauzate și a modului de organizare și funcționare a instituției. Intimații pârâți nu trebuie să răspundă în funcție de circumstanțe, angajarea răspunderii lor trebuie să se realizeze potrivit gravității faptelor comise. Dacă s-ar accepta o altă interpretare s-ar ajunge numai la o reparație formală, simbolică, de care apelantul reclamant ar beneficia. Suma solicitată, de 450.000 lei noi este una corespunzătoare, raportat și la practica judiciară a CEDO.

Având în vedere criticile formulate mai înainte apelantul reclamant a solicitat admiterea căii de atac, schimbarea hotărârii pronunțată de instanța de fond, iar pe fond admiterea acțiunii așa cum a fost precizată.

Intimatul pârât Inspectoratul de Poliție al Județului Neamț și-a fundamentat apărările numai în ceea ce privește calitatea sa procesuală prin întâmpinarea depusă pentru termenul de judecată din data de 04.11.2011 prin intermediul căreia a arătat următoarele:

În mod corect prima instanță a respins acțiunea apelantului reclamant, admitând excepția lipsei calității sale procesuale pasive, prin raportare la Decretul nr. 4 din 62.12.1989, privind trecerea în componența Ministerului Apărării Naționale a Departamentului Securității Statului și a altor organe din subordinea Ministerului de Interne. Astfel, au fost trecute în subordinea Ministerului Apărării Naționale: Departamentul Securității Statului și Comandamentul Trupelor de Securitate, împreună cu organele și unitățile din subordinea acestora, fiind incluse structura, bugetul, personalul, armamentul, muniția, tehnica din dotare, fondurile fixe, activul și pasivul din țară și din străinătate.

Ulterior, **prin Decretul C.P.U.N. nr. 181/27.03.1990, activul și pasivul Departamentului Securității Statului au fost preluate de către Serviciul Român de Informații de la Ministerul Apărării Naționale.** Această instituție a preluat spre conservare, folosință și fondurile de arhivă ce priveau siguranța națională ale fostelor organe de informații cu competență pe teritoriul României. Au fost invocate prevederile art. 12 alin. 1 și ale art. 13 alin. 2 din O.U.G. nr. 30 din 25 aprilie 2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Administrației și Internelor cu modificările și completările ulterioare, dar și dispozițiile Legii nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române.

Intimatul pârât Ministerul Administrației și Internelor a formulat la rândul lui o întâmpinare prin intermediul căreia a adus argumente privind inexistența unui raport de cauzalitate între fapta ilicită, prejudiciu și existența unei vinovății, în măsură să atragă răspunderea sa civilă delictuală. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 1169 din noul cod civil, apelantul reclamant trebuia să facă dovada existenței condițiilor necesare angajării răspunderii. Condamnarea pentru mai multe fapte concurente la o pedeapsă de 3 ani și 6 luni închisoare, dar și interzicerea unor drepturi, dispusă în baza sentinței

penale nr. 1413 din 16.12.1985 a Judecătorei Piatra Neamț, nu justifică pretențiile acestuia întrucât, această pedeapsă a fost dată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Ministerul Administrației și Internelor a concluzionat pornind de la raționamentul expus mai înainte în sensul că, dacă în sarcina pârâților ar putea fi reținută săvârșirea unor fapte ilicite în măsură să-i producă apelantului reclamant un prejudiciu, fapta acestuia îi poate exonera parțial sau total de răspundere pe intimații pârâți, persoane fizice. Invocarea arestării și condamnării ca urmare a interceptării corespondenței și a convorbirilor telefonice nu este susținută de niciun mijloc de probă, acestea fiind simple supoziții, întrucât motivul arestării sale a fost săvârșirea unor infracțiuni.

Apelantul reclamant nu a dovedit că a fost condamnat penal datorită deschiderii corespondenței și ascultării convorbirilor telefonice, această activitate informativă desfășurată de intimații pârâți persoane fizice, având drept scop încălcări ale legii privind securitatea statului și nu urmărirea penală pentru infracțiuni de luare de mită și primire de foloase necuvenite.

Astfel, apelantul reclamant împreună cu soția sa erau sub supravegherea Securității încă din anii 1972-1973, datorită deplasărilor în străinătate și a intenției acestora, nedisimulată, de a rămâne în Occident, împrejurări ce nu au nicio legătură cu faptele pentru care a fost condamnat penal. Mai mult decât atât, faptul că după anul 1989 unii martori din dosarul penal și-au schimbat depozițiile nu este o dovadă că activitatea informativă a Securității ar fi determinat condamnarea penală a apelantului reclamant.

Intimații pârâți SV și BM prin întâmpinarea formulată pentru termenul de judecată din data de 20.01.2012 au arătat în apărare următoarele:

Instanța a făcut o corectă aplicare a legii. Astfel, pentru a reține răspunderea civilă delictuală, astfel cum a fost precizată ca temei legal acțiunea, trebuia dovedită existența unei cauze ilicite, cum este definită de art. 998 și următoarele din Codul civil. Totodată trebuia dovedită existența unui raport specific între activitatea desfășurată de ei și prejudiciul creat reclamantului prin arestarea și condamnarea acestuia pentru infracțiuni de drept comun respectiv, de luare de mită, primire de foloase necuvenite și purtare abuzivă.

În principiu, pentru a fi posibilă răspunderea civilă delictuală, fapta producătoare de prejudicii trebuie să fie cauza daunei provocate altuia. Prin urmare, între faptă și prejudiciu trebuie să existe o relație de forma cauză-efect. Cauza trebuie să fie specifică și căutată în înlănțuirea unor situații și în urmărirea unor serii de evenimente, pentru a-l găsi pe acela care trebuie să fie determinant pentru producerea prejudiciului.

Reclamantul a fost urmărit informativ în temeiul legii și a actelor normative în vigoare la acea dată. Întrucât împotriva acestuia nu era începută urmărirea penală, supravegherea lui operativă s-a realizat în conformitate cu prevederile legale nefiind aplicabile, în ceea ce-l privește, dispozițiile art. 33 din Constituția anterioară și ale art. 98 din cod procedură penală.

Potrivit art.33 din Decretul nr. 16/1976, instrucțiunile, ordinele și alte acte normative date în aplicarea legii erau semnate de miniștri sau, după caz de președinții ori alți conducători ai organelor centrale ale administrației

de stat. Astfel, interceptările s-au efectuat în cadrul urmăririi operative, în temeiul unor norme interne, folosite în scopul întocmirii dosarelor de urmărire informativă care aveau ca bază: „*Ordinul Președintelui Consiliului Securității Statului cu privire la munca de securitate pe anul 1971*”, „*Ordinul nr. 0001450/1978 a M.I.*”, „*Instrucțiunile nr. D- 00190/1987,*” și „*Instrucțiunile nr. D-00159/1985*”.

Întrucât nu au fost încălcate prevederile legale în vigoare, valabile la acel moment, interceptările au fost realizate în mod corespunzător, în vederea întocmirii dosarului de urmărire operativă. Astfel, documentele obținute de reclamant de la C.N.S.A.S., depuse la dosar, au evidențiat faptul că interceptările s-au făcut doar în scopul menționat mai sus.

Condamnarea reclamantului pentru săvârșirea unor infracțiuni de drept comun nu are nicio legătură cu activitatea pe care au desfășurat-o, bazată pe interceptările la care acesta s-a referit și care nu puteau fi date publicității. Din probele administrate în cauză nu se poate dovedi că arestarea reclamantului s-ar fi realizat datorită folosirii dosarului de urmărire informativă.

Conduita culpabilă a reclamantului a determinat condamnarea sa și nu activitatea lor, desfășurată în calitate de foști angajați ai Departamentului Securității Statului, acesta păstrând în continuare calitatea de fost condamnat. Interceptarea corespondenței și a convorbirilor telefonice s-a realizat în concordanță cu dispozițiile legale în vigoare la acel moment.

În mod greșit reclamantul a indicat prevederile hotărârii date în revizuirea hotărârii de condamnare. Astfel, sentința penală nr. 117/1997 pronunțată de Tribunalul Neamț nu face decât să schimbe încadrarea juridică a faptei din luare de mită în primire de foloase necuvenite și nicidecum nu s-a dispus achitarea pentru faptele pentru care a fost condamnat. Prin schimbarea încadrării juridice, pentru anumite fapte de primire de foloase necuvenite, s-a dispus încetarea procesului penal ca efect al aplicării Decretului de grațiere nr. 185/1986.

În perioada în care reclamantul a fost urmărit informativ a deținut funcții de conducere, a făcut călătorii în străinătate și a fost în măsură să-și valorifice talentul prin apariții pe postul public de televiziune, având o viață socială obișnuită.

Pentru a fi dovedită existența unui prejudiciu trebuia administrat un probatoriu în acest sens, având în vedere dispozițiile legale care statuează în sensul: „*Cel ce face o propunere înaintea judecății trebuie să o dovedească*”. Dacă un prejudiciu moral, finalizat prin compensații materiale, poate fi apreciat de către instanță având în vedere consecințele negative pe care le suferă o persoană prin lezarea onoarei sau reputației, ori alte suferințe de ordin psihic, în cazul răspunderii civile delictuale, prejudiciul trebuie dovedit, nefiind suficientele prezumții. În consecință, prejudiciul trebuie să existe, să fie cert și să nu fi fost reparat.

Intimatul pârât MA, la rândul lui și-a indicat apărările prin întâmpinarea depusă pentru termenul de judecată din data de 20.01.2012 (filele 56- 59) prin intermediul căreia a arătat următoarele:

Apelantul a afirmat în mod repetat că, statul român a organizat un sistem represiv și abuziv, a cultivat și protejat sistemul anterior anului 1989, iar pârâții, persoane fizice, sunt autorii urmăririi și persecuțiilor sale ilegale. A mai arătat acesta că, asumarea trecutului este imputabilă statului român, că producerea prejudiciilor a fost cauzată de sistem, strict răspunzător atât ca părtaș la abuzuri cât și pentru faptul că a acoperit drepturile cetățeanului, lăsându-le nereglementate strict și transparent.

În realitate, apelantul a confundat răspunderea solidară reglementată de art. 1039-1056 Cod civil cu obligația „*in solidum*” prevăzută de art. 1000 alin.3 Cod civil și anume răspunderea comitentului pentru faptele prepusului. Înseamnă că răspunderea comitentului și a prepusului poate fi angajată în baza a două obligații independente și distincte, dar alăturate, repararea prejudiciului integral aparținând fiecăruia, victima putând să se îndrepte împotriva oricărui dintre ei, sau a ambilor. Având în vedere faptul că în cauză au fost citate nu mai puțin de patru instituții cu o aparentă calitate de comitent, în mod corect instanța de fond a reținut existența acestei calități numai pentru Ministerul Administrației și Internelor.

Răspunderea statului și a organelor sale nu se poate baza, raportat la situația invocată de apelant, pe prevederile art. 998-999 Cod civil, ci numai pe baza unor speciale care, în prezent sunt cele reglementate de art. 504 Cod procedură penală. Din conținutul sentinței penale nr. 1413/1985 a Judecătoriei Piatra Neamț, revizuită prin sentința penală nr. 117/30.10.1997 a Tribunalului Neamț nu rezultă că, apelantul ar fi fost condamnat pe nedrept și astfel nu este îndeplinită acea condiție în măsură să atragă existența răspunderii prevăzută de art. 504-507 Cod procedură penală. De asemenea, nu poate fi angajată obținerea unor despăgubiri de către apelant în baza Legii 221/2009 întrucât această cale a fost deja folosită în dosarul nr. xxx înregistrat pe rolul Tribunalului Neamț, dosar suspendat în prezent.

În mod greșit apelantul a susținut că procurorul ar fi reținut faptul că pârâții, persoane fizice, sunt autorii urmăririi și persecuțiilor ilegale și că, aceștia s-au dovedit definitiv vinovați de săvârșirea unor infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciu.

În realitate, prin Rezoluția de neîncepere a urmăririi penale pronunțată de Parchetul Militar Bacău în dosarul nr. Xx la data de 14.04.2005, măsură neînceperii urmăririi penale a fost dispusă față de MA și alte persoane pentru săvârșirea infracțiunii de violare a secretului corespondenței și abuz în serviciu prin îngrădirea unor drepturi, ca urmare a împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale. Întrucât nu există o hotărâre definitivă de condamnare în materie penală, în cauză nu operează autoritatea de lucru judecat a instanței penale în ceea ce privește existența faptei, a persoanei care a săvârșit-o și a vinovăției acesteia. În consecință, apelantul reclamant trebuie să probeze în totalitate angajarea răspunderii civile delictuale.

În calitatea sa de fost ofițer de securitate cu statut militar, MA respecta întocmai actele normative care îi reglementau activitatea și pentru a căror încălcare putea răspunde penal și disciplinar. În continuare, au fost indicate dispozițiile mai multor acte normative anterioare anului 1989 și

anume: Decretul nr.295/1968 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Securității Statului, Decretul nr. 130/1972 privind organizarea și funcționarea Ministerului de Interne, Instrucțiunile nr. D-00190/1987 privind organizarea și desfășurarea activității informativ-operative a organelor de securitate emise de Departamentul Securității Statului, Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Securității Statului nr. 00092019/13.11.1974 și Directiva de cenzurare secretă a corespondenței nr. 80 din 20.03.1954 a Ministerului Afacerilor Interne. Ultimul act normativ era în măsură să confere supravegherii informative caracterul de formă principală a muncii Securității, cu sarcina obținerii de date utile, fiind chiar obligatoriu să conlucreze cu organelor de miliție pentru această activitate.

Astfel, informațiile obținute de Securitate și comunicate eventual organelor de poliție au fost o consecință a activității sale specifice și nicidecum obiectivul acesteia așa cum greșit a susținut apelantul. Dosarul penal al apelantului și condamnarea lui au avut la bază numai probele administrate de organele de miliție și de procuratură, neexistând nicio dovadă de folosire a unor informații și probe obținute de organele de securitate.

Nu există nicio infracțiune în sarcina sa privitoare la apelantul HO în măsură să fi atras încălcarea drepturilor acestuia, intimatul acționând strict în îndeplinirea sarcinilor de serviciu, specifice unui ofițer de securitate.

Art. 33 din Constituția valabilă până în anul 1989, garanta secretul corespondenței și a convorbirilor telefonice, secret ce a fost respectat de organele de securitate datorită principiului conspirativității ce-i guverna activitatea, în raport de prevederile art. 28 din Constituția care garanta inviolabilitatea corespondenței. Supravegherea și urmărirea informativă a apelantului s-a desfășurat cu totală discreție și cu respectarea secretului corespondenței și a convorbirilor telefonice, așa încât nu s-a adus niciun fel de atingere drepturilor și libertăților cetățenești ale acestuia.

Deși apelantul vorbește de acte ce atestă fără tăgadă implicarea directă a celor trei foști securiști în cercetarea penală făcută de organele de poliție, de acte și ordine ale conducătorilor Securității din perioada 1876-1985, privind cercetarea penală efectuată de miliție precum și de presiunile efectuate de Securitate prin reprezentanții săi, pârâții, persoane fizice, asupra milițienilor și asupra justiției, acesta nu a depus niciun înscris în dovedire. Astfel, nu a depus acte și nu a indicat în mod concret care din dovezile scrise, deja prezentate, ce ar confirma existența reală a afirmațiilor sale.

Fosta Lege nr.187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității ca poliție politică a promovat răspunderea morală, politică și juridică a persoanelor care au participat la activitatea de poliție politică comunistă, creând premisele unei răspunderi colective. Acest act normativ a fost declarat neconstituțional prin decizia nr. 51/2008 a Curții Constituționale publicată în Monitorul Oficial nr. 96 din 06.02.2008. Ulterior, legiuitorul a corectat imperfecțiunea legislativă prin adoptarea O.U.G. nr. 24/2008 care nu mai promovează răspunderea juridică, morală și politică a persoanelor ce au participat la activitatea de poliție comunistă și nici nu mai creează premisele unei forme de răspundere colectivă pentru simpla

participare la activitatea serviciilor de informații în condițiile lipsei de vinovăție și a vreunei încălcări a drepturilor și libertăților omului.

Apelantul este deja beneficiarul unor măsuri reparatorii în temeiul sentinței civile nr. 8170 din 20.12.1999 a Judecătoriei Piatra-Neamț, astfel că obținerea altor despăgubiri în virtutea aceleiași calități ar încălca atât legea cât și opinia instanței de contencios constituțional exprimată prin practica sa.

Intimata pârâtă, Direcția Generală a Finanțelor Publice a județului Neamț în numele și pentru Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de reprezentant legal al Statului român a reluat în întâmpinarea depusă la filele 60-62 aceleași apărări menționate și în fața instanței de fond și anume:

Nu are calitate procesuală pasivă, întrucât celor trei pârâți chemați în judecată li se impută fapte săvârșite cu prilejul executării funcției lor, iar aceștia au fost angajați ai Departamentului Securității Statului, aparținând Ministerului de Interne. Răspunderea civilă delictuală a Statului Român prin Ministerul Finanțelor Publice poate avea ca fundament doar răspunderea comitentului pentru fapta prepușilor, ori din înscrisurile depuse la dosar nu rezultă că între Ministerul Finanțelor Publice și intimații pârâți, persoane fizice, ar exista un raport de prepușenie, de natură să atragă răspunderea pentru fapta altuia.

Ministerul Finanțelor Publice reprezintă statul ca subiect de drepturi și obligații în fața organelor de judecată, doar dacă legea nu stabilește în acest scop un alt organ. Statul are o răspundere directă, dar numai pentru prejudiciile cauzate prin erori judiciare săvârșite în procesele penale, conform dispozițiilor art. 504 Cod procedură penală, neputând fi antrenată răspunderea acestuia conform art. 998-999 Cod civil. În finalul apărărilor indicate intimatul pârât susține legalitatea argumentelor reținute de instanța de fond în ceea ce privește faptul că apelantul reclamant nu a dovedit existența unei legături între condamnarea sa penală, deschiderea corespondenței, ascultarea convorbirilor telefonice și activitate informativă desfășurată de pârâți, persoane fizice, ofițeri ai fostei Securități.

Pe parcursul administrării probelor, în fața instanței de control judiciar au fost depuse mai multe înscrisuri obținute de apelantul reclamant ca urmare a demersurilor efectuate de acesta în deconspirarea activității intimaților pârâți, persoane fizice, a fost administrată proba testimonială fiind audiați în calitate de martori numiți: RV propus de HO, AD pentru I.P.J. Neamț, JN pentru MA și HI pentru Ministerul Administrației și Internelor, declarațiile acestora fiind anexate la dosarul cauzei.

Analizând actele și lucrările dosarului în funcție de cererea formulată, apărățile indicate în toate etapele procesuale, documentele depuse și întreg probatoriul administrat în cauză, tribunalul reține următoarele:

Reclamantul HO a chemat în judecată pe pârâți, persoane fizice, BM, MA și SV în calitate de foști ofițeri în cadrul Departamentului Securității Statului, aparținând pârâtului Ministerul de Interne pentru ca, în solidar cu Statul român prin intermediul Ministerului Finanțelor Publice, reprezentat prin Direcția Generală a Finanțelor Neamț să fie obligați la plata unei sume

totale de 4.500.000.000 lei vechi, respectiv câte 1.500.000.000 lei vechi, fiecare pârât, cu titlu de despăgubiri civile cuvenite, urmare a violării secretului corespondenței, a interceptării convorbirilor telefonice, dar și ca o consecință a săvârșirii de către aceștia a unor abuzuri în serviciu, prin îngrădirea mai multor drepturi.

Urmare a numeroaselor demersuri ale reclamantului, derulate pe o perioadă îndelungată, foarte mulți ani, pe lângă Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (C.N.S.A.S), în baza Legii nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității ca poliție politică, acesta a intrat în posesia unor documente din cuprinsul cărora a rezultat că, pârâții, persoane fizice, care au făcut parte din Serviciul de Securitate din cadrul Inspectoratului Judiciar Neamț, i-au adus în mod direct, în această calitate, grave prejudicii prin atingerea demnității, lezarea onoarei, cinstei și reputației sale, de medic primar specialist-șef secție, prin stigmatizarea sa devenind un paria al societății.

Reclamantul a susținut că a suferit o durere psihică ce nu poate fi descrisă cu ocazia arestării sale nelegale, la data de 20.06.1985, arestare finalizată prin pronunțarea sentinței civile nr. 1413 din 16.12.1985 de către Judecătoria Piatra – Neamț, în dosarul nr. xx, prin intermediul căreia a fost condamnat la o pedeapsă cu executarea în regim de detenție, de trei ani și șase luni închisoare și interzicerea drepturilor prevăzute de art. 64 lit. a,b și c din codul penal, pe o durată de 2 ani după executarea pedepsei principale.

Faptele apelantului reclamant reținute în hotărârea menționată mai sus au fost reconsiderate ca urmare a pronunțării de către Tribunalul Neamț a sentinței penale nr. 117 la data de 30 octombrie 1997. Prin intermediul acesteia a fost admisă cererea de revizuire formulată de HO privind sentința penală nr. 1413 din 16.12.1985 a Judecătoriei Piatra Neamț. Hotărârea a fost anulată pentru infracțiunile de luare de mită prevăzute de art. 254 Cod penal, revizuiantul fiind achitat în baza art.10 lit. a din cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită săvârșite în luna februarie 1985 (martor DC) și mai 1983 (martor GI).

Totodată, a fost înlăturată măsura confiscării sumei de 4.500 lei, iar în baza art. 11 pct. 2 lit. b, raportat la art. 10 lit. g, ambele din cod procedură penală și ale art. 1 din Decretul nr. 185/02.06.1986 s-a constatat ca fiind încetat procesul penal pentru săvârșirea infracțiunii de primire de foloase necuvenite prevăzută de art. 256 Cod penal (prin schimbarea încadrării juridice din infracțiunea de luare de mită) săvârșite în anul 1983 (GA), martie 1985 (UE), martie 1985 (BA) și aprilie 1985 (CS).

Pe lângă schimbarea esențială a condiției sale de fost condamnat pentru săvârșirea unor infracțiuni grave, importantă a fost motivarea soluției adoptată de instanță după 12 ani de la pronunțarea primei hotărâri definitive, argumentele soluției de revizuire rețin printre altele faptul că, a rezultat fără echivoc împrejurarea că anchetarea revizuentului a fost impusă de alte considerente decât cele legale, că administrarea probatoriului în faza de cercetare penală s-a realizat cu încălcarea regulilor procedurale care trebuiau să asigure respectarea principiul aflării adevărului. Martorii amintiți mai înainte au declarat că, în momentul arestării doctorului H, declarațiile la

organele de miliție și la procuratură au fost date sub presiune, sau că au fost scrise dinainte și, deși ele au fost retractate ulterior, în fața instanței de judecată, nu au fost reținute ca atare.

În motivare cererii de acordare daune, reclamantul a arătat că pârâții, persoane fizice, au fost cercetați de Ministerul Public prin Parchetul Militar Bacău în dosarul nr. XX, fiind dispusă împotriva acestora neînceperea urmăririi penale pe considerentul că a intervenit una din cauzele ce înlătură răspunderea penală și anume prescripția prevăzută de art. 121 și art.122 alin.1 cod penal.

În cadrul cercetărilor efectuate de Parchetul Militar Bacău, din documentele depuse în dosarul cauzei odată cu plângerea formulată, a rezultat faptul că, o perioadă lungă de timp, între anii 1978-1989, i-au fost ascultate telefoanele și violată corespondența prin intermediul celor trei pârâți persoane fizice fără ca organele de securitate să aibă dată în acest scop o autorizare a organului judiciar competent. Astfel, pârâții au desfășurat diferite activități prin intermediul cărora au eludat dispozițiile legale, dar mai ales pe cele constituționale, valabile în legea fundamentală și anterior anului 1989, dispoziții ce impuneau în mod obligatoriu obținerea unei autorizări.

La solicitarea organelor de cercetare penală, Serviciul Român de Informații (Biroul de Relații cu Publicul) a făcut precizarea prin adresa nr. yy din 31.03.2005 că, în perioada menționată mai înainte, existau anumite norme interne în baza cărora se realiza interceptarea convorbirilor telefonice și verificarea corespondenței unor cetățeni aflați în atenția organelor de securitate, dar și o metodologie folosită în scopul întocmirii dosarelor de urmărire informativă pentru categoriile de persoane menționate mai înainte.

Serviciul Român de Informații a comunicat Parchetului Militar Bacău faptul că, metodologia de lucru avea în vedere obținerii de informații, verificarea și completarea lor, utilizarea mijloacelor speciale tehnico-operative, reținerea materialelor (trimiteri poștale) cu relevanță pentru activitatea organelor de securitate. Toate acestea se obțineau în baza aprobărilor date de conducerea unităților centrale, teritoriale, iar în măsura în care materialele urmau a fi utilizate ca probe în dosarele de urmărire penală, reținerea se realiza pe baza ordonanței emisă de organele de procuratură.

În motivarea Rezoluției de neîncepere a urmăririi penale din 14.04.2005, dată în dosarul nr. XX de Parchetul Militar Bacău, s-a arătat faptul că, prin conținutul adresei menționată mai înainte **a fost justificată activitatea de interceptare a unor convorbiri telefonice și verificarea corespondenței fundamentată doar pe:** „*Ordinul Președintelui Consiliului Securității Statului cu privire la munca de securitate pe anul 1971*”, „*Ordinul nr. 0001450 din 01.07.1978 al Ministerului de Interne*”, „*Instrucțiunile nr. D00190/1978*” și „*Instrucțiunile nr. D-00159 din 20 aprilie 1985*”.

Activitățile desfășurate de organele de securitate pe bază de „ordine” și „instrucțiuni” au avut loc totdeauna cu eludarea dispozițiilor legale, procedurale și constituționale, nefiind obținute autorizările corespunzătoare a organelor judiciare competente. Nesocotirea prevederilor menționată mai înainte, a fost motivată în rezoluția de neîncepere a urmăririi penale și pe considerentul că, pe o perioadă îndelungată, când au fost

săvârșite faptele de verificare, interceptare, a convorbirilor telefonice, a corespondenței ori realizarea altor îngrădiri, nu s-au administrat probe care să conducă la concluzia că, a existat și o autorizare, aprobare a procurorului ori a instanței de judecată.

Mai mult decât atât, prin adresa nr. 405/VIII-1/2005 din 03.06.2004, Parchetul de pe lângă Tribunalul Neamț a confirmat absența oricărei aprobări sau autorizări, în ceea ce-l privește pe apelantul reclamant HO, pentru perioada 1977-1988, care trebuiau date în vederea interceptării și copierii corespondenței, ori a ascultării convorbirilor telefonice.

Nici „ordinele” și nici „instrucțiunile” interne ale structurii de securitate nu puteau înlătura obligativitatea respectării prevederilor legale în ceea ce privește condițiile și modalitatea în care era posibilă îngrădirea unor drepturi și libertăți ale cetățenilor țării, chiar și în acele timpuri când, regimul comunist nesocotea ca o regulă constantă și cele mai elementare principii.

Astfel, **art. 98 din Cod procedură penală**, în vigoare înainte de anul 1989, dispunea în ceea ce privește reținerea și predarea corespondenței și a altor obiecte că: *„Organul de cercetare penală, cu încuviințarea procurorului, ori instanța de judecată, dacă interesul urmăririi penale sau al judecării cere, poate dispune ca orice unitate poștală sau de transport să rețină și să predea scrisorile, telegramele și orice altă corespondență, ori obiecte trimise de învinuit sau inculpat, ori adresate acestuia fie direct, fie indirect”*, iar **art. 33 din Constituția** de la acea vreme proclama că: *„Secretul corespondenței și al convorbirilor telefonice este garantat”*.

Prin urmare, în situația în care informațiile despre apelantul reclamant nu erau în măsură să confirme desfășurarea de către acesta a unei activități de pericol pentru siguranța statului, se impunea în mod obligatoriu arhivarea cazului și nu continuarea desfășurării unei activități de urmărire informativă și canatorie. Cu toate acestea, o perioadă de aproximativ 16 ani, apelantul reclamant a fost în atenția organelor de securitate, în special prin intermediul celor trei intimați pârâți care, prin măsurile dispuse de cele mai multe au dat impresia unui demers privat și nu a unuia de interes public (obștesc în viziunea regimului anterior).

Printre primele justificări consemnate de organele de securitate, în posesia cărei a intrat reclamantul, acesta a devenit subiect al urmăririi informative în baza unei sesizări anonime primită la data de 15.01.1975, prin intermediul căreia s-a menționat faptul că în realitate, acesta urmărea să călătorească și să rămână în străinătate împreună cu soția sa, pentru ca mai apoi, prin intermediul Crucii Roșii internațională să depună toate diligențele necesare pentru a i se trimite și copiii din țară. Totodată în sesizarea menționată s-au făcut și referiri cu privire la faptul că apelantul reclamant făcea afirmații ostile la adresa politicii interne și externe a statului român, iar la locul de muncă adopta o atitudine necuviincioasă față de bolnavi și colegi. Aspectele arătate mai înainte au fost consemnate într-un document având numărul de intrare yy din data de 07.02.1980, intitulat, **„notă”** emis de Ministerul de Interne - Inspectoratul Județean Neamț de Securitate (filele 113-115, dosar nr. XX, finalizat prin pronunțarea sentinței civile nr. 198/AC din 10.11.2009 de către Tribunalul Neamț).

Procedura lucrării „operative” realizată de organele de securitate, așa cum a fost ea divulgată de cei care au luat parte în mod direct la desfășurarea ei, începea după ce mai întâi o persoană era turnată de surse. Această categorie putea include: colaboratori, informatori, dar și surse autorizate, agenți infiltrați, persoane de încredere și gazde. După ce se obțineau informațiile, în cel mult 30 de zile, ofițerul sesizat trebuia să hotărască dacă deschidea sau nu un dosar de urmărire informativă. Se făcea apoi un plan care era aprobat de superiorul ofițerului și de însuși secretarul partidului, responsabil de caz. Fără aprobarea partidului nu se făcea nimic. Odată început filajul, tehnica de interceptare telefonică se monta atât în birourile celor vizați, cât și în casele acestora. La această operațiune, contribuiau persoane de diferite categorii profesionale, întrucât Securitatea a reprezentat „brațul înarmat al partidului”, puterea acesteia neavând nicio limită. Având în vedere scopurile sale, a fost aberant să se aprecieze că au existat „securiști buni” alături de cei răi. Diferențe existau, incontestabil, între ei: cei mai de la vârful organizației trasau strategiile de urmat, cei din eșaloanele medii organizau practic acțiunile, ajutați de „tehnicieni” („specialiști” în ascultarea convorbirilor, controlul corespondenței, cenzura de toate felurile, recrutarea informatorilor, etc). Executanții de rang inferior arestau, spionau, torturau și ucideau.

Securitatea a fost parte a unui sistem politic a cărui regulă a permis și/ sau a impus „o aplicare nelegitimă, imprevizibilă și difuză, chiar și în ceea ce privește oameni evident nevinovați, a unor mijloace coercitive interzise de ordinea legală proclamată”. A fost o instituție caracteristică unui sistem ce a obstrucționat, a anulat activitatea juridică și a transformat guvernul de la acea dată „într-un agent activ în lupta pentru putere”. Securitatea, ca instrument represiv, a impus și a apărut, încălcarea drepturilor și libertăților înscrise în Constituția comunistă, drepturi care încetau să funcționeze atunci când o acțiune sau atitudine era considerată drept potrivnică ordinii de stat, deși potrivit **art. 28**: „Cetățenilor Republicii Socialiste România li se garantează libertatea cuvântului, a presei, a întrunirilor, a mitingurilor și a demonstrațiilor”.

Organizarea primelor mari procese-spectacol staliniste, care și-au găsit ulterior corespondent în prigoana publică îndreptată împotriva intelectualilor, în anii 1980, sub pretextul participării la activități potrivnice statului, nu a avut doar menirea să pedepsească, ci și să intimideze. Aceste măsuri făceau parte din același scenariu, care s-a regăsit sub aspecte diferite în toate statele din estul și centrul Europei. Și în România, în momentul în care opoziția anticomunistă internă fusese practic decimată, în urma acțiunilor brutale ale Securității, acțiunile represive au vizat practic, prin măsuri de control, fiecare cetățean. Fără ca acestea să-și piardă fondul în timp, ele și-au schimbat doar forma.

Viața apelantului reclamant HO a intrat în atenția aparatului represiv al organelor de securitate care, prin intermediul exponenților săi, respectiv a pârâților BM, SV și MA, au marcat pentru totdeauna existența acestuia sub toate dimensiunile și anume, atât viața personală, socială, dar și cariera profesională.

Deși într-unul dintre rapoartele întocmite de Securitate, și anume nr. yy din 24.05.1985, s-a menționat faptul că HO „*este lucrat printr-un dosar de urmărire informativă*”, deschis pe baza datelor din care rezulta că acesta întreținea legături cu unele persoane ce aveau preocupări evazioniste, ale căror idei le susținea și el, în realitate, din toate „*consemnările*” existente la dosarul cauzei a rezultat faptul că întreaga urmărire a apelantului reclamant a avut o altă motivație și un cu totul alt scop decât cel aparent invocat.

Potrivit unei adrese comunicată apelantului reclamat sub nr. yy la data de 07.03.2001, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a confirmat faptul că, din documentele arhivate a rezultat că, acesta a fost urmărit de Securitate între anii 1976- 1980 pentru „*afirmații ostile la adresa statului*”, iar între anii 1984-1989 pentru „*relații cu unele persoane (medici) care, la rândul lor, întrețin legături suspecte cu cetățeni străini cu preocupări evazioniste*”. Prin aceeași adresă, C.N.S.A.S. a explicat că sintagma „*preocupări evazioniste*” desemna în limbajul folosit de cadrele Ministerului de Interne înainte de 1989, intenția de a părăsi țara în mod ilegal, ca transfug.

HO, absolvent al facultăților de medicină și drept a avut calitatea de medic primar și a fost șef secție obstetrică și ginecologie la Spitalul Județean Piatra Neamț. În sarcina sa au fost puse presupuse legături pe care acesta le-ar fi avut cu anumite persoane ce intrau sub incidența legii penale. Apelantul reclamant a fost recunoscut de întreaga comunitate medicală ca fiind un adevărat profesionist, un specialist în domeniul său, dar în același timp și o persoană ce a manifestat o opoziție vehementă împotriva regimului comunist, regim care nu a reușit să-i corupă în niciun mod nici caracterul și nici aptitudinile profesionale.

Cunoscut cel mai mult sub numele conspirativ „*Ovidiu*”, apelantul-reclamant a fost denunțat de surse și diferiți agenți informativi ca având o atitudine ostilă față de activitatea desfășurată de membrii fostului Partid Comunist Român în rândurile căruia nu a intrat niciodată, blamând ședințele interminabile ținute pe linie de „*partid*” pe care le aprecia ca fiind o pierdere de timp, un motiv de „*bârfa*”, în cadrul cărora erau aduse în discuție numai „*baliverne*”, ripostând în sensul că „*...în partid au pătruns toate lichelele...*”, „*care, în loc să muncească, se țin de ședințe*”. Atitudinea acestuia a fost mereu una deschisă, ea fiind consemnată în acest mod în majoritatea „**notelor**” existente la dosarul cauzei, sub forma mențiunilor arătate mai înainte.

Înfruntând obediența sistemului și absurdul vremurilor, apelantul poate fi considerat un model de rezistență în lupta anticomunistă, rezistență dusă într-o altă formă, caracterizată prin aceea că, într-un timp în care majoritatea cetățenilor se mulțumeau să treacă neobservați, pentru a nu face obiectul vreunei anchete a organelor de poliție, ori și mai grav a celor de securitate, HO a avut o atitudine deschisă, de revoltă și dispreț față de toate nelegiuirile existente. A fost cel care a abordat toate aspectele la care majoritatea cetățenilor țării refuzau să le gândească.

În anul 2008, Curtea de Apel Bacău i-a recunoscut apelantului reclamant calitatea de luptător în rezistența anticomunistă, ca urmare a

pronunțării în dosarul nr. XX a sentinței civile nr. 109 din 14.10.2008, hotărâre ce a rămas irevocabilă prin respingerea ca nefondat a recursului prin decizia civilă nr. 1454 din 17.03.2009 de către Înalta Curte de Casație și Justiție (filele 62-70 dosar Tribunalul Neamț). Această soluție nu i-a adus însă și o reparație a prejudiciului suferit, ea a reprezentat numai o recunoaștere a unei situații de fapt, în care apelantul reclamant a fost un personaj central.

A criticat politica internă a statului, susținând că se cheltuiau sume enorme în timp ce nivelul de trai în țară era scăzut. A făcut aprecieri negative față de măsurile luate de stat, cu privire la creșterea natalității, în situația în care, nu s-au creat în același timp și condiții materiale. Astfel, potrivit unei **note** întocmită la data de 16.05.1984, semnată de sursa Ion Petraru (fila 78, dosar nr. xx, Curtea de Apel Bacău, finalizat prin pronunțarea deciziei nr. 262/13.12.2006), prin intermediul căreia s-au transcris susținerile făcute de HO la o plenară (în mod public), acesta declara că se impunea ca: *„femeile gravide să fie bine alimentate, să se înființeze niște magazine speciale de unde să se poată aproviziona cu alimente consistente”*. Rezultatul poziției sale publice a fost în sensul că, imediat a fost chemat la organele superioare care i-au promis că va fi scos din *„funcțiune și trimis la țară”*.

O altă **Notă** a I.J.Neamț – Securitate, întocmită la data de 17.06.1985 reținea că, în perioada gerului din 1985, dr. HO ar fi cerut sprijinul Comitetului județean de partid Neamț, în vederea asigurării condițiilor de climă necesare desfășurării unei activități normale în maternitate, însă în loc să găsească înțelegere ar fi fost aspru criticat pentru că nu-și exercită cu competență atribuțiile de serviciu.

De asemenea, acesta a subliniat deseori că, legile interne erau doar de formă, pentru a fi aplicate numai celor mici, oamenilor de rând, că sistemul funcționează pe bază de *„pile”*, că sunt promovați cei care au relații, ori sunt membri de partid, totul fiind guvernat după **legea relațiilor și sloganul**: *„ai pile - ești om, nu, mori - nebăgat în seamă”*.

Atunci când se referea la activitatea din domeniul științei, proiectării, apelantul reclamant afirma că: *„oamenilor din domeniul științei, numai formal li se acorda atenție, pretinzându-li-se să-și stoarcă mintea, pentru că în realitate ei sunt desconsiderați”*. Adept al unui mod occidental de recunoaștere a valorilor, pe lângă condițiile de viață cu mult diferite, incomparabil superioare, HO, făcea permanent, în mod deschis aprecieri, comparații cu situația existentă în țară, valabilă atât pentru oamenii de rând, dar și pentru intelectuali.

De multe ori în referatele, notele, provenite de la surse, de la informatori, dar mai ales în cuprinsul rapoartelor sau a altor documente întocmite de cei trei pârâți, care au avut funcții importante în structurile Securității, a fost surprinsă în mod unanim, sub diferite forme, atitudinea de revoltă a apelantului reclamant cu privire la regimul comunist, fără a fi scos în evidență un demers anume al acestuia în măsură să creeze o situație de pericol la adresa siguranței și securității statului în adevăratul înțeles al cuvintelor.

Preocupările organelor de securitate în ceea ce-l privea pe apelantul reclamant au pornit de la o motivare nesustenabilă, referitoare pe de o parte, la comportamentul necorespunzător al acestuia în societate,

comportament caracterizat prin faptul că era considerat o persoană recalcitrantă, veșnic nemulțumită și pusă pe scandal, iar pe de altă parte, datorită legăturilor pe care le avea cu diferite persoane bănuite de evazionism, respectiv de legături cu străinătate și alți cetățeni care au părăsit clandestin teritoriul României.

Instanța constată însă că dosarul informativ înregistrat pe numele apelantului reclamant a fost întocmit pe baza unor activități ale Securității, **mai vechi de anul 1976**, contrar celor susținute oficial de C.N.S.A.S. În cuprinsul dosarului nr.xx în cadrul căruia s-au efectuat cercetările penale, în ceea ce-i privește pe pârâții BM, MA și SV sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 195 Cod penal, la fila 10, se regăsește o corespondență expediată la data de 11.06.1973 apelantului din localitatea Vocklabruck. Acest document interceptat de organele de securitate și îndosariat sub nr. xx, nu cuprindea decât câteva însemnări, redată în trei fraze, în cuprinsul cărora titularul făcea aprecieri cu privire la zilele de concediu petrecute de apelant în Austria.

Mai târziu, corespondența apelantului reclamant, expediată de acesta, ori primită de la soție, de la prieteni, ori de la cunoscuți, a făcut obiectul unei vaste operațiuni de interceptare. La dosarul cauzei se regăsesc fotocopiile cărților poștale care-l vizau, ori transcrierile unora dintre ele, sub forma unor note de informare, note asupra cărora pârâții concluzionau prin simple rezoluții de forma: „*Ovidiu scrie familiei aspecte de ordin personal*”, „*Numai această notă ne poate forma convingerea asupra eficienței cu care l-am lucrat*” (**col. BM**) „*Se confirmă poziția sa dușmănoasă*” (**col. MA**).

Prin activitatea lor, pârâții au adus apelantului reclamant un prejudiciu care nu va putea fi niciodată reparat, indiferent care ar fi întinderea despăgubirilor ce se vor acorda. Astfel, în cuprinsul unei **Note** întocmite la data de **02.05.1985**, de fostul șef al Securității de la acea vreme, pârâțul **MA**, se consemna că trebuiau luate măsuri pentru a urmări discret cum se acționează în cazul H. Se sugera că „*acum ar fi momentul să se acționeze și pe linie de miliție, sens în care cu cât mai puține cadre se impune să se conlucreze*”. Totodată s-a mai reținut în cuprinsul acestui document și faptul că este cazul să se „*întreprindă și alte acțiuni împotriva acestuia*”, în măsură să-l compromită (**col. MA**).

Măsurile conspirative și diligențele organelor de securitate s-au finalizat în sensul celor arătate mai sus, la data de 20.06.1985 apelantul reclamant fiind arestat pentru săvârșirea unor fapte considerate infracțiunii de luare de mită, unele dintre ele vechi și de aproape 5 ani. Ulterior, acesta a fost condamnat prin sentința penală nr.1413 din 16.12.1985 de Judecătoria Piatra Neamț la o pedeapsă de 3 ani și 6 luni închisoare.

Apelantul-reclamant a fost „*lucrat informativ*” și în perioada când se afla în regim de detenție, împrejurare ce rezultă din „*Planul de Cooperare*” întocmit de Serviciu I al Securității, plan care a fost întocmit și aprobat de **col. BM** și de **lt. col. SV**, pârâți în cauza de față (fila 75 dosar nr. xx Curtea de Apel Bacău). S-a făcut mențiunea desfășurării în Penitenciarul Bacău a unei rețele informative pe lângă „*Ovidiu*”, nume sub care a fost

cunoscut apelantul reclamant la un moment dat în limbajul organelor de securitate.

O altă **Notă** informativă înregistrată sub nr. yy/ 2.09.1985, având ca sursă pe numitul „Bistrița”, fost coleg de cameră cu apelantul-reclamant, timp de 40 de zile, până la plecarea la Penitenciarul Bacău, vorbește despre comportamentul acestuia din perioada de detenție și despre toate încercările acestei persoane infiltrată de a lua cunoștință de intențiile celui arestat, dar și despre demersurile pe care urma să le facă în continuare.

Una din cele mai semnificative **note informative** existente la dosar, din perioada de detenție, este cea întocmită și înregistrată sub nr. yy/2.09.1985, notă în cuprinsul căreia sunt descrise în amănunt toate suferințele, trăirile celui arestat, respectiv a apelantului reclamant, opoziția lui față de regimul comunist, fiind relatată întreaga tactică a organelor de securitate, prin intermediul căreia în celulă a fost infiltrată o sursă care a adoptat un anumit comportament în măsură să-i câștige încrederea pentru a cunoaște toate intențiile de viitor.

Concluziile **Notei** privind analiza dosarului informativ „Ovidiu”, întocmită cu indicativul *Strict Secret* de către organele de securitate, înregistrată sub nr. yy/30.04.1986, au reținut un număr de 4 măsuri precis delimitate, pentru a căror îndeplinire au fost stabilite **termene**, iar ca persoană însărcinată cu îndeplinirea celor dispuse a fost menționat pârâtul **SV**. Acesta a fost cel care a urmărit pas cu pas îndeplinirea tuturor obiectivelor stabilite de Securitate, a coordonat și strâns informațiile ce priveau pe apelantul reclamant, de la surse, informatori și alte persoane „dispute” să colaboreze cu sistemul de „tip caracatiță” al forțelor opresive de la acea dată, întruchipate în structurile de securitate.

Dispozițiile au fost urmate de acțiuni pe toate planurile și anume de interceptare a corespondenței, ascultare ambientală prin montarea diferitelor dispozitive, în locuință ori la locul de muncă, folosirea surselor, respectiv a turnătorilor, ori munca ofițerilor aflați sub acoperire, etc.

După eliberarea din detenție o altă **Notă** confirma faptul că, medicul HO, prin decizia ministrului sănătății a fost încadrat ca medic primar III de medicină generală, la Dispensarul Urban nr. 2 B. S-a mai reținut că, în mod tacit, contrar dispozițiilor menționate mai înainte, acesta era folosit de conducerea Spitalului orașenesc B, cu acordul Direcției Sanitare Județene pentru acordarea de asistență medicală în cadrul spitalului, în probleme de obstetrică și ginecologie, unde făcea și intervenții chirurgicale, pentru care semnavă alți medici. De asemenea era trimis să facă muncă de control și îndrumare la unele dispensare medicale comunale în probleme de obstetrică și ginecologie.

Profesionalismul apelantului reclamant poate fi sintetizat prin afirmația făcută cu ocazia completării probatorului, în fața instanței de control judiciar, de către martorul RV. Acesta a precizat că **doctorul HO nu a avut niciodată un deces maternal**, aspect deosebit de important pentru domeniul în care și-a practicat meseria și anume acela de obstetrică-ginecologie. Recunoașterea calităților profesionale ale apelantului au fost certificate și de alți martori audiați chiar la solicitarea pârâților, inclusiv a

unui **martor ce și-a recunoscut în mod deschis, în instanță, calitatea de „fost securist”** (de care este chiar mândru și în prezent) și care, în timpul când servea structurii de securitate, s-a ocupat de domeniul învățământului, dar și de cel al sănătății, împrejurare ce i-a permis „să-l lucreze informativ pe apelantul reclamant”.

Securitatea din cadrul Inspectoratului Județean Neamț a comunicat și cerut altor organe similare din Bacău, București, Buzău, Vaslui, Dolj, etc. monitorizarea apelantului reclamant și astfel, identificarea oricărei situației în care acesta se găsește. Exemplificăm în acest sens cu un înscris înaintat Securității, prin Inspectoratului Municipiului București al M.I., semnat de Șeful Securității – **col. MA** și de Șeful Serviciului I- **lt. col. BM**.

Alături de apelantul reclamant a fost „lucrată informativ” și soția acestuia, HE, medic, persoană ce a făcut obiectul mai multor manevre ale organelor de securitate datorită activităților desfășurate de soțul ei, inclusiv de ascultare ambientală, prin exploatarea unei instalații de tip AST, montată în apartamentul situat în aleea P, nr. 3, bloc. x.

Între mențiunile existente în documentul întocmit de Securitate și intitulat **Sarcina „T”** s-a dispus ca „*instalația*” să fie realizată în încăperile imobilului și să funcționeze de la data de 25.02.1978 până la data de 25.07.1978, interesând mai multe probleme, printre care și intențiile acestuia și ale soțului său de a rămâne în străinătate sau de a comite alte fapte „antisociale” cu ocazia excursiilor pe care doreau să le efectueze. Astfel de dispoziții nu au fost singulare, în timp fiind repetate măsuri identice, în vederea aducerii la îndeplinire a obiectivelor stabilite, urmărite.

Dispozițiile de utilizare a mijloacelor de interceptare T.O. de către Securitate, prin intermediul celor trei exponenți, pârâții BM, MA și SV, care au avut ca persoană vizată pe apelantul reclamant, se regăsesc în numeroasele adrese și rapoarte întocmite cu ocazia desfășurării operațiunilor în anii 1978, 1979, 1981. Argumentele din documentațiile întocmite și înregistrate de cele mai multe ori sub mențiunea „*strict secret*”, respectiv motivarea organelor de securitate, era totdeauna aceeași. În afara unor justificări generale, nu a existat nicio clipă indiciile unor bănuieli concrete în ceea ce-l privește pe apelantul reclamant care să poată permite acceptarea unei monitorizării atât de îndelungată.

Interceptările telefonice au atins dimensiuni de necrezut în ceea ce-l privește pe apelantul reclamant. Din multitudinea exemplurilor care pot fi date sub acest aspect, instanța reține situațiile în care fie apelantul era sunat de prieteni, fie acesta încerca să-și sune cunoștințele. Într-una dintre relatări, și anume în cea transcrisă la data de 23.03.1988, ora 23, s-a consemnat faptul că „*obiectivul vrea să vorbească la telefon, însă nu-i vine tonul. Pe acest fond în cameră se aude postul de radio Europa Liberă*”.

Numeroasele transcrieri ale interceptărilor telefonice, care apar de cele mai multe ori sub forma unui dialog, sunt însoțite și de concluziile celui care efectua interceptarea. Redăm cu titlu exemplificativ o parte neînsemnată din multele abordări pe care cei puși să reprezinte „*timpanul*” Securității le aveau în transcrierile convorbirilor telefonice, sub forma: „*Obiectivul sună la..... Îi răspunde.... care tocmai fuma, fapt pentru*

care obiectivul o invidiază....” „Obiectivul este sunat de o prietenă de familie (nu-i rezultă numele) care-l invită să mai treacă și pe la ei, invitație acceptată de obiectiv și pe care o va onora joi după amiază...” „Obiectivul este sunat de soția sa din R.F.G., care-i comunică că a trimis scrisoare și fotografii....”.

Toate solicitările adresate de **Inspectoratul Județean Neamț - Serviciul I** către **Biroul Special „S”** vorbesc despre faptul că materialele obținute trebuia să fie trimise la indicativul **SI /S.V.** „*tov. loc. SV, telefon 0000 care va ține legătura cu dv. în această problemă.*” **Pârâțul SV** a fost în mod direct implicat în activitatea de urmărire informativă a apelantului reclamant întrucât, toate documentele l-au indicat drept persoană de legătură, în sarcina căruia au fost stabilite obiective clare și termene precise de îndeplinire a acestora. Împreună cu ceilalți doi pârâți, persoane fizice, a coordonat pe toate planurile acțiunile care l-au vizat pe apelant.

Deși apelantul reclamant a călătorit în străinătate, după întocmirea dosarului informativ, deplasările acestuia au fost mult îngreunate. **Pârâțul MA**, în calitate sa de șef al Securității a comunicat prin adresa nr. xx din data de 10.10.1973, M.I. Inspectoratului Județean Neamț – Formațiunea Pașapoarte, solicitarea de a nu se mai aproba apelantului reclamant ieșirea în străinătate, îndeosebi în țările capitaliste.

Urmare a demersurilor realizate, menționate mai sus, fundamentate pe aspecte minore (cercul de prieteni, ori relațiile de familie), care nu pot fi reținute drept un comportament în măsură să îngrijoreze autoritățile, ori să creeze suspiciuni legate de securitatea, siguranța statului, **încercările apelantului reclamant de a călători în străinătate**, în țări precum: Italia, Franța, Spania, U.R.S.S., etc, **nu au mai primit un aviz favorabil**. Răspunsurile Inspectoratului Județean Neamț - Biroul pașapoarte, aflate la filele 6-13 dosar, pentru anii 1975, 1976, 1977, 1978, 1982, 1987, 1988, în măsura în care apelantul reclamant a intrat în posesia acestora și le-a depus la dosar, i-au făcut cunoscut acestuia că nu a primit aprobare pentru a călători în străinătate.

Îngrădirile dictate de fosta Securitate au vizat și alte preocupări ale apelantului reclamant cum ar fi obstrucționarea obținerii unui aviz necesar pentru procurarea unei arme sau împiedicarea valorificării talentului muzical prin restricționarea aparițiilor sale la televiziune. Astfel, în **Raportul** întocmit la data de 21.04.1982, aflat la fila 80 în dosarul înregistrat la Curtea de Apel Bacău, în cadrul căruia s-a pronunțat decizia nr. 1211/27.10.2010, **raport întocmit de pârâțul SV** s-a consemnat faptul că: „*...Dat fiind faptul că HO are o purtare necorespunzătoare în societate (recalcitrant, veșnic nemulțumit) și față de orânduirea noastră, legături cu cetățenii străini, propun să i se retragă avizul de cumpărare a armei*”. Rezoluția din data de 22.04.1982, de pe acest document, pusă de un alt pârât și anume de **MA** reținea ca dispoziție: „**Să nu i se aprobe prelungirea.**”

De asemenea, în ceea ce privește încercările de valorificare de către apelantul reclamant a aptitudinilor sale muzicale, într-un alt raport întocmit de **pârâții BM și MA**, la data de 24.05.1985, s-a reținut că: „*...Prin apariția în emisiuni ale televiziunii urmărește, în ultimul timp, să*

*impresioneze asupra organelor care se ocupă de verificarea lui cât și a persoanelor chemate să dea relații asupra faptelor săvârșite. Faptele și atitudinea lui HO sunt dezaprobatе de opinia publică, iar apariția în emisiunile de televiziune produce indignare din partea persoanelor cinstite care îl cunosc, pentru care **propunem a se interveni la organele competente în scopul limitării accesului acestuia la emisiunile de televiziune***”.

Metoda filajului, prin intermediul căruia apelantul reclamant a fost monitorizat permanent, redă într-o formă greu de imaginat și dezvăluie o adevărată operațiune concertată împotriva acestuia, prin modalitatea în care îi este descrisă activitatea, pe ore, minute și chiar secunde, cu toate mișcările pe care le făcea HO, singur, sau împreună cu membrii familiei sale.

Mențiunile din notele informative veneau din multe surse precum filajul, mijloacele de tehnică operativă (microfoane, interceptarea convorbirilor telefonice, etc.) și controlul/interceptarea corespondenței. În această plasă de păianjen informativă, prin intermediul căreia datele despre apelantul reclamant erau puse la dispoziția Securității, pârâții, direct implicați în toate operațiunile, au fost în deplină cunoștință în legătură cu rostul pentru care acesta era urmărit, măsurile luate de cei trei căpătând de foarte multe ori dimensiuni de complot.

Faptul că cei trei pârâți și-au depășit cu mult atribuțiile de serviciu rezultă și din cuprinsul **notei** întocmită la data de 02.05.1985 în cuprinsul căreia s-a menționat printre altele: „*luați măsuri pentru a urmări discret cum se acționează în clarificarea cazului H. Oricum să nu rezulte că în spatele acesteia... stă organele M.I. deoarece ajunge că noi nu am împiedicat numirea unui astfel de element în funcția ce o ocupă.*”

Cu siguranță, toți cei implicați în urmărirea informativă (filaj, tehnica operativă, controlul și interceptarea corespondenței) erau picioarele, ochii și urechile Securității. Informațiile oferite de ei erau însă procesate în altă parte, de cei trei pârâți persoane fizice, întrucât aceștia stabileau și măsurile ce trebuiau luate mai departe, le analizau și indicau totodată operațiunile ce se impuneau a fi luate. **Acțiunile Securității**, realizate prin angajații săi, prin intermediul cărora s-a urmărit eliminarea sub o formă sau alta a apelantului, considerat un adversar incomod, adversar ce trebuia redus la tăcere, prin discreditarea lui socială, familială ori morală, **nu pot rămâne nesancționate**.

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) a fost o instituție înființată în baza Legii 187/1999 cu modificările ulterioare, cu scopul de a pune la dispoziția cetățenilor români dosarele și documentele întocmite de fosta Securitate până la data de 22 decembrie 1989. Toate ar fi rămas necunoscute dacă nu ar fi existat perseverența manifestată de către cel care timp de peste 16 ani (potrivit documentelor depuse în cauză) a avut calitatea de „*urmărit informativ*.” Nimeni nu ar fi aflat cine a comis abuzurile și nu s-ar fi ajuns la tragerea la răspundere a niciunei persoane pentru actele, faptele incalificabile ce au stat în mâinile Securității, dacă apelantul reclamant nu ar fi dus o luptă constantă pentru aflarea celor care i-au marcat pentru totdeauna trecutul și desigur întreaga viață.

Abuzurile comise de fosta Securitate prin reprezentanții ei, sub argumentul apărarea statului de drept, trebuie scoase la lumină, criticate și supuse dezaprobării publice, pentru a exista măcar șansa că istoria nu se va mai repeta vreodată. Pârâții nu pot invoca în justificarea comportamentului lor ordinul superiorului întrucât, toată activitatea lor era guvernată și în acele timpuri de reguli, de dispozițiile legale și constituționale pe care nu aveau voie să le ignore, sub pretextul păstrării secretului profesional, a confidențialității operațiunilor desfășurate.

Nici instrucțiunile și nici ordinele interne nu erau în măsură să înlocuiască obligațiile imperative pe care trebuiau să le respecte, care decurgeau din prevederile legale în vigoare la acea dată, atât în ceea ce privește măsura interceptării telefonice și a corespondenței, cât și derularea unor acțiuni de filaj extinse pe perioade îndelungate, fără nicio justificare, care să denote starea de pericol pe care apelantul reclamant ar fi reprezentat-o pentru interesul țării și al cetățenilor săi.

Istoria neagră a omenirii nu a rămas niciodată fără consecințe, parte a trecutului, toate abuzurile Securității demascate se impun a fi supuse analizei și sancționate ca atare. Toate faptele care au depășit cu mult limitele legalității sunt faptele unor oameni, foști angajați ai structurilor de securitate, printre care și intimații pârâți, SV, BM și MA, au cunoscut limitele investirii lor pe funcții, asumându-și în deplină cunoștință de cauză riscul nerespectării acestora.

Abuzul în exercitarea atribuțiilor de serviciu nu poate rămâne nesancționat, chiar dacă acesta nu mai poate fi conturat în materie penală întrucât a intervenit o cauză ce înlătură răspunderea penală și anume prescripția. Astfel, prescripția răspunderii penale nu are ca efect înlăturarea caracterului penal al faptei, ci doar stingerea dreptului statului de a-i mai urmări penal pe făptuitori, iar dacă aceștia au fost urmăriți, stinge dreptul de a li se mai aplica o pedeapsă.

Faptele pârâților nu pot fi socotite inexistente și nici nu-și pierd caracterul penal, cum se întâmplă în cazul unor cauze de înlăturare a caracterului penal precum: legitima apărare, starea de necesitate, etc. Intervenția prescripției răspunderii penale nu este de natură să înlătore posibilitatea tragerii la răspundere civilă a pârâților. Mai mult decât atât, activitatea celor trei pârâți, inclusiv în perioada când era apelantul reclamant sub supraveghere informativă, a fost calificată ca fiind o activitate de poliție politică.

Astfel, prin **Decizia nr. 36 din 23.01.2007, Colegiul Consiliului Național Pentru Studiarea Arhivelor Securității**, a decis că MA, fiul lui G și Ș, născut la data de xxxx în F, județul x, a fost agent al politiei politice comuniste, având gradul de locotenent-colonel în 1970, colonel în 1978, 1981, 1985 și funcția de șef serviciu - Serviciul 1 în 1970, iar în 1981, Șeful Securității, în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate. **Decizia nr. 36/23.01.2007 a rămas definitivă și irevocabilă prin necontestare.**

La rândul lor și în ceea ce-i privește pe ceilalți pârâți situația este identică. Pentru pârâtul SV, prin intermediul hotărârii pronunțată în dosarul nr. xx, înregistrat pe rolul Curții de Apel București la data de 17.10.2011, a

fost admisă acțiunea Consiliului Național Pentru Studierea Arhivelor Securității și, în aceste condiții **s-a reținut calitatea acestuia de lucrător al poliției politice**. Același lucru s-a întâmplat și în ce-l privește pe pârâtul BM, întrucât în dosarul nr. xxx, a fost pronunțată în mod irevocabil decizia nr. 2103/08.04.2011 de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Prin sentința civilă nr. 8170 din data de 20.12.1999 a Judecătorei Piatra Neamț a fost admisă acțiunea formulată de HO prin intermediul căreia s-a constatat calitatea sa de persecutat, titular al drepturilor prevăzute de Legea nr. 118/1990 și O.G. nr.41/1997. Această hotărâre nu a constituit însă un impediment în formularea prezentei cereri de chemare în judecată, întrucât atât temeiul legal, dar mai ales consecințele celor două demersuri, sunt total diferite.

Prin urmare, vor fi înlăturate apărările pârâților fundamentate pe considerentul că, apelantul reclamant a obținut deja o recunoaștere a prejudiciului suferit, ori că nu mai poate fi subiect al unei reparații materiale întrucât, pronunțarea sentinței civile menționată mai înainte nu a determinat corectarea integrală a consecințelor persecuțiilor suferite în urma monitorizării lui de către structurilor de securitate.

Instanța de control judiciar, pe lângă abordarea fondului cauzei urmează să se pronunțe doar asupra unei excepții invocate și anume a lipsei calității procesuale pasive a Inspectoratul Județean de Poliție Neamț pe care o va respinge ca nefondată întrucât, numai această excepție va fi schimbată, pentru toate celelalte soluționate de prima instanță, hotărârea fiind menținută cu toate argumentele expuse în considerentele sentinței civile nr. 3145/06.06.2011 a Judecătorei Piatra Neamț.

În consecință, în ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive a intimatului pârât Inspectoratul Județean de Poliție Neamț se reține faptul că, pârâții, au avut calitatea de angajați ai Departamentului Securității Statului, structură care a făcut parte din cea a Inspectoratului Județean Neamț, iar mai departe din cea a Ministerul de Interne. Chiar dacă în baza Decretului nr. 4 din 26.12.1989, Departamentul Securității Statului, împreună cu toate organele și unitățile din subordinea sa, a trecut în componența Ministerului Apărării Naționale, fiind preluat ulterior de Serviciul Român de Informații, potrivit Decretului C.P.U.N. nr. 181/27.03.1990, iar apoi mai departe în conformitate cu Legea nr. 14/1992, nu poate fi înlăturat argumentul care susține că faptele comise de cei trei pârâți sunt din perioada când structurile de securitate erau componente ale Inspectoratului Județean Neamț, împrejurare dovedită și cu mențiunile existente pe toate adresele, rapoartele, transcrierile întocmite cu ocazia urmăririi informative a apelantului reclamant.

Ne aflăm în situația unei răspunderi solidare ce decurge din relația comitent–prepus. În situația de față au calitatea de prepuși cei trei pârâți persoane fizice, SV, BM și MA, iar calitatea de comitent rămâne în sarcina Inspectoratul Județean de Poliție Neamț, dar și a Ministerului Administrației și Internelor.

Instituirea răspunderii comitenților pentru faptele prepușilor săi oferă posibilitatea victimei, în situația de față a apelantului reclamant de a se

adresa, la alegerea sa, pentru întreaga despăgubire atât comitenților cât și prepușilor. Având temeiuri și fundamentări diferite, comitenții, ca răspunzători pentru faptele prepușilor, în temeiul **art. 1373 alin. 1 din noul cod civil**, iar prepușii ca răspunzători pentru fapta fiecăruia, în temeiul **art. 1357 alin 1 din noul cod civil (art.998, art.999 din cod civil anterior)**, au o obligație solidară față de victima prejudiciului, respectiv față de apelantul reclamant HO.

Vor fi înlăturate apărările pârâtului MA privind existența în cauză a unei obligații „*in solidum*” și nu a unei solidarități a răspunderi comitenților, cu atât mai mult că, aceste argumente trebuiau invocate de acei care aveau interes și anume de către Inspectoratul Județean de Poliție Neamț și Ministerul Administrației și Internelor și nu de către unul dintre prepuși. Astfel, dacă fiecare dintre comitenți, în virtutea raportului de subordonare existent, este garantul prepușilor săi, atunci pentru fiecare comitent în parte, se instituie solidaritatea cu prepușii săi, în limitele părții de prejudiciu cauzate de fiecare.

De asemenea, vor fi înlăturate apărările intimaților pârâți fundamentate pe lipsa unei condamnări penale a celor trei pârâți, persoane fizice, întrucât pe lângă cele reținute mai înainte, în ceea ce privește efectele prescripției răspunderii penale, instanța constată faptul că, în cauză sunt incidente și prevederile **art. 1365 din noul cod civil** în sensul că: „*Instanța civilă ne este legată de dispozițiile legii penale și nici de hotărârea definitivă de achitare sau de încetarea a procesului penal în ceea ce privește existența prejudiciului ori a vinovăției autorului faptei ilicite*”.

Având în vedere cele arătate mai înainte calea de atac a apelului va fi admisă, în conformitate cu prevederile art. 296 Cod procedură civilă, iar sentința civilă nr. 3145/06.06.2011 a Judecătoriei Piatra Neamț schimbată în parte, în sensul admiterii acțiunii formulată de HO și în consecință a obligării fiecărui pârât, persoană fizică, respectiv MA, BM și SV, fiecare în solidar cu pârâții Ministerul Administrației și Internelor și Inspectoratul Județean de Poliție Neamț, la plata către reclamant a sumei de câte 150.000 lei cu titlu de despăgubiri civile, celelalte dispoziții ale hotărârii instanței de fond fiind menținute.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
DECIDE:**

Admite apelul formulat de reclamantul **HO** împotriva sentinței civile nr. 3145/06.06.2011 pronunțată de Judecătoria Piatra Neamț, și în consecință:

Schimbă în parte sentința civilă apelată, în sensul că admite acțiunea în pretenții formulată de reclamantul **HO** în contradictoriu cu pârâții **MA, BM, SV, Ministerul Administrației și Internelor și Inspectoratul de Poliție al Județului Neamț**.

Obligă pe fiecare dintre pârâții MA, BM și SV, fiecare dintre aceștia în solidar cu pârâții Ministerul Administrației și Internelor și

Inspectoratul de Poliție al Județului Neamț, la plata către reclamant a sumei de câte **150.000 lei**, cu titlu de despăgubiri civile.

Respinge ca nefondată excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului Inspectoratul de Poliție al Județului Neamț.

Menține celelalte dispoziții ale sentinței civile nr. 3145/06.06.2011 a Judecătoriei Piatra Neamț.

Definitivă.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 23.03.2012.

LUMEA JUSTITIEI.RO